

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Cdo/159/2023
Identifikačné číslo spisu:	5316209771
Dátum vydania rozhodnutia:	11.12.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Erika Šobichová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:5316209771.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: J.V.J s.r.o. v likvidácii, Čadca, Horelica 222, IČO: 46 575 901, zastúpeného advokátom JUDr. Ladislavom Ščurym, PhD., Čadca, Mierová 1725, proti žalovanému: P. G., narodený X. I. XXXX, F., F. XXXX, zastúpenému advokátom JUDr. Jozefom Pikuliakom, Skalité, Skalité 1374, o zaplatenie 2.872 eur s príslušenstvom, vedenej pôvodne na Okresnom súde Čadca pod sp. zn. 4C/70/2017, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline zo dňa 16. marca 2022 sp. zn. 7Co/6/2022-381 v spojení s opravným uznesením zo dňa 29. septembra 2023 sp. zn. 7Co/6/2022 - 443, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 16. marca 2022 pod sp. zn. 7Co/6/2022-381 v spojení s opravným uznesením Krajského súdu v Žiline zo dňa 29. septembra 2023 pod sp. zn. 7Co/6/2022-443 z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Napadnutým rozsudkom (v poradí druhým) súd prvej inštancie zamietol žalobu na uloženie povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 2.287 eur titulom plnenia na základe uzatvorenej zmluvy o dielo (výrok I.). Podľa § 255 ods. 1 CSP úspešnému žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu 100 % (výrok II.).

2. Z vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie preukázať, že žalobca si uplatnil nárok na peňažné plnenie z titulu uzavretia Zmluvy o dielo zo dňa 24. júna 2016, uzavretej v písomnej forme, predmetom ktorej bola konečná úprava domu, sieťka, fasáda, silikón Baumit 1,5 zrno točená, cokol 3 Styrodur, lepenie kameňa a dláždenie balkóna. Cena diela bola dohodnutá na 5.120 eur, v zmluve bola preškrtnutá kolónka cena „s DPH“ a zostala nepreškrtnutá kolónka „bez DPH“. Strany sa v zmluve dohodli na zálohe 50 % z celkovej sumy 2.500 eur, po odpracovaní veľkej časti dohodnutých prác žalovaný uhradí 30 % z celkovej ceny 1.500 eur a doplatok 20 % bude uhradených po dokončení dohodnutých prác. Podpisom zápisu odovzdania prevzatia riadne dokončeného diela bude preberacie konanie diela ukončené a dielo prechádza do vlastníctva objednávateľa. Strany si zároveň dohodli, že pokiaľ nie je v zmluve uvedené inak, riadia sa pomery z nej vyplývajúce ustanoveniami Obchodného zákonníka. Na zmluve o dielo na č. I. 35 na konci je dopísané odovzdanie kľúča od domu 12. septembra

2016 oproti podpisu. Žalobca adresoval žalovanému písomné odstúpenie od zmluvy datované zo dňa 19. septembra 2016, v ktorom ako dôvod odstúpenia od zmluvy uviedol: „Na základe Vašej nespokojnosti a zdržiavania prác sme ukončili práce na Vašej stavbe a odstupujeme od zmluvy o dielo, uzatvorenej 24.06.2016.“ Z faktúry č. 102016003 vystavenej žalobcom dňa 16. septembra 2016, splatnej 30. septembra 2016 mal preukázané, že žalovanému boli fakturované vykonané práce na konečnej úprave domu, na základe priloženého vyúčtovania: cena bez DPH 6.060 eur + 20 % DPH 1.212 eur, spolu konečná suma 7.272 eur, od tejto sumy bol odpočítaný zaplatený preddavok 4.000 eur, k úhrade zostala suma 3.272 eur. Cenový rozpočet žalobcu z dôvodu odstúpenia od zmluvy je podrobne uvedený v bode 21. odôvodnenia rozsudku. Žalovaný neuznal odstúpenie od zmluvy a listom zo dňa 6. októbra 2016 žiadal žalobcu bez zbytočného odkladu splniť povinnosť vykonať dielo do 3 dní. Žalovaným bolo predložené vypracované odborné vyjadrenie Mgr. Pavlom Homolom, ktorý pri obhliadke dňa 29. júna 2017 zistil nedostatky:

1/ opadávanie soklového kameňa - Váspo, pre nesprávne použitý typ lepidla, opadávaná tepelná izolácia sokla,

2/ fasádna omietka - APO lišty, neodporne osadené, podbitie strechy znečistené

3/ balkón nedokončený.

Na základe takto zisteného skutkového stavu a na základe usmernenia odvolacieho súdu dospel k záveru, že na právny vzťah medzi žalobcom ako zhotoviteľom a žalovaným ako objednávateľom na základe uzatvorenej zmluvy o dielo, je dôvodné aplikovať ustanovenia Obchodného zákonníka, keďže aj podľa záverečných ustanovení zmluvy o dielo sa strany dohodli, že ich právne pomery sa budú riadiť ustanoveniami Obchodného zákonníka v zmysle § 262 ods. 1, keďže sa jedná o dispozitívne ustanovenie, na ktorom sa strany mohli dohodnúť. Na základe výsledkov vykonaného dokazovania ďalej dospel k záveru, že dielo nebolo riadne vykonané a písomné odstúpenie žalobca od zmluvy o dielo na základe jeho dôvodov: „Na základe Vašej nespokojnosti a zdržiavania prác sme ukončili práce na Vašej stavbe...“, nemožno považovať za platné odstúpenie od zmluvy o dielo, či už podľa ustanovení Občianskeho zákonníka alebo Obchodného zákonníka. V danom prípade bolo potrebné vychádzať z ust. § 554 ods. 1 Obchodného zákonníka, keď z výsledkov vykonaného dokazovania jednoznačne vyplýva zistenie, že žalobca dielo riadne nevykonával. Žalobca vedomý si, že práce nevykonával, poskytol žalovanému zľavu poukazujúc na ust. § 655 ods. 1 Občianskeho zákonníka za nedokončené práce v sume 170 eur + ďalšiu zľavu, podľa neho za nedorobky v celkovej výške 570 eur. Vychádzajúc z výkladu ust. § 554 ods. 1 Obchodného zákonníka aj zo záverov niektorých rozsudkov Najvyššieho súdu Českej republiky (citované v bode 35.) pokiaľ má dielo nedorobky, je zrejmé, že zhotoviteľ si nesplnil svoju povinnosť vykonať dielo jeho riadnym ukončením a odovzdaním. Za daného stavu nemožno považovať dielo za vykonané aj v prípade, pokiaľ si ho objednávateľ prevezme. Nestotožnil sa s tvrdením žalobcu, že k odstúpeniu od zmluvy medzi žalobcom a žalovaným došlo na základe podmienok § 637 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka tvrdiac v priebehu konania, že obklad Váspo, ktoré objednával žalovaný bol krivý a tento bránil riadnemu vykonaniu diela. Z výsledkov vykonaného dokazovania vyplýva, že až v priebehu vykonávania diela došlo medzi stranami k nezhodám, keď žalobca tvrdil, že žalovaný nemal pripravenú stavbu, že zdržiaval práce, naproti tomu žalovaný uvádzal, že dielo bolo vykonávané vadne a žalobca vadnosť nechcel odstrániť, jedná sa o vzájomné protirečivé tvrdenia, keďže ani jedna strana svoje námietky neuvádzala písomne, ktoré (skutkové zistenia) však nemali podstatný význam pre posúdenie platnosti odstúpenia od zmluvy. Žalobca svoje tvrdenie, o tom, že platne odstúpil od zmluvy podľa § 637 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pokiaľ by aj uvedená aplikácia Občianskeho zákonníka prichádzala do úvahy z dôvodu uvádzaného v písomnom odstúpení od zmluvy - „nespokojnosť a zdržiavania prác na strane žalovaného“, je právnym dôvodom, ktorý nekorešponduje s ust. § 637 ods. 1 Občianskeho zákonníka a nezodpovedá ani skutkovým zisteniam na základe výsledkov vykonaného dokazovania. V akom stave boli dokončovacie práce na rodinnom dome v čase, keď zo strany žalobcu došlo k odovzdaniu kľúčov s tým, že ďalšie práce na dome nebude vykonávať, preukázal výsluch vypočutých strán sporu v konaní ako aj svedkov, keď samotný žalobca nespochybňoval, že niektoré časti diela mali nedostatky, dielo nebolo riadne dokončené a preto ponúkol žalovanému zľavu z ceny diela vo výške 570 eur. Z uvedených dôvodov žalobu ako nedôvodnú a predčasne podanú na zaplatenie ceny diela zamietol, nakoľko nedospel k záveru, že dielo bolo riadne vykonané a že zmluvný vzťah medzi stranami bol ukončený. Vo vzťahu časti zmluvy o dojednanej cene diela vo výške 5.120 eur s DPH/bez DPH poukázal na ust. § 2 písm. z) a zákona č. 250/2007 Z.z., v zmysle ktorého, ak chcel

žalobca prirátat' k cene diela DPH, nemal vyškrtnúť kolónku bez DPH", keďže žalovaný ako spotrebiteľ nemohol vedieť, či žalobca je alebo nie je platcom DPH.

3. Na základe odvolania žalobcu Krajský súd v Žiline (ďalej aj ako „odvolací súd“) v spojení s opravným uznesením rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil. Žalovanému priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

4. Vzhľadom na výsledky vykonaného dokazovania ako aj vo vzťahu k odvolacím námietkam žalobcu, odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie v bodoch 26. a 27. odôvodnenia rozsudku pri zdôvodňovaní aplikácie právnych noriem na daný právny vzťah vychádzajúc z toho, medzi akými subjektami bol zmluvný vzťah uzatvorený - na strane zhotoviteľa podnikateľský subjekt a na strane objednávateľa fyzická osoba - ako aj vychádzajúc z obsahu zmluvného vzťahu, keď priamo v písomne uzatvorenej zmluve si strany dohodli, že ich právne pomery sa budú riadiť ustanoveniami Obchodného zákonníka.

5. Podľa odvolacieho súdu ustanovenie § 262 ods. 1 Obchodného zákonníka dáva možnosť stranám konkrétneho záväzkového vzťahu dohodnúť sa, že na ich vzťah sa bude aplikovať režim Obchodného zákonníka, a to aj v prípadoch, keď v zmysle § 261 tento vzťah nemožno podriaďiť režimu Obchodného zákonníka. Zákon dáva možnosť dohodou rozšíriť aplikovateľnosť Obchodného zákonníka, a to i v prípadoch, keď subjektmi na oboch stranách záväzku vo vzťahu sú nepodnikatelia. Podmienkou, ktorú ustanovuje zákon je požiadavka písomnej formy takejto dohody, ustanovenie vo forme dohody vo voľbe režimu Obchodného zákonníka je kogentné. Vychádzajúc ďalej z podmienok § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, v súlade s princípmi ochrany spotrebiteľa je v prípade duplicitnej právnej úpravy rovnakých inštitútov dôvodné aplikovať ustanovenia, ktoré sú pre spotrebiteľa výhodnejšie. Vo svetle uvedených princípov je možné konštatovať, že zrušenie zmluvy na základe žalobcom tvrdeného právneho dôvodu odstúpenia od zmluvy, vzhľadom na následky tohto jednostranného právneho úkonu, bez akýchkoľvek pochybností zmluvné postavenie žalovaného zhoršuje. Nad rámec tohto je potrebné tiež pripomenúť, že to bol žalobca ako dodávateľ (ako vyplýva zo svedeckej výpovede jedného z konateľov), ktorý naformuloval zmluvu, ktorá je štandardnou typovou zmluvou a z vlastnej vôle sa rozhodol využiť inštitút odstúpenia od zmluvy, je vyvrátením jeho prejavu vôle pri uzatvorení zmluvy, že na právny vzťah nie je dôvodné aplikovať ustanovenia Obchodného zákonníka a presadzuje aplikovateľnosť ustanovení Občianskeho zákonníka cez prizmu § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka o ochrane spotrebiteľa tak, ako by bol v pozícii spotrebiteľa a nie podnikateľského subjektu.

6. Podľa § 349 ods. 1 Obchodného zákonníka odstúpením od zmluvy zmluva zaniká, keď v súlade s týmto zákonom prejav vôle oprávnenej strane odstúpiť od zmluvy je doručený druhej strane; po tejto dobe nemožno účinky odstúpenia od zmluvy odvolať alebo meniť bez súhlasu druhej strany.

7. Odstúpenie od zmluvy je jednostranný právny úkon, z ktorého musí jasne vyplývať vôľa oprávnenej strany odstúpiť od zmluvy. Prejav vôle musí výslovný, nemožno ho urobiť konkludentne. Dôvod výpovede musí byť kvalifikovane vymedzený, aby nebol zameniteľný s iným dôvodom v prípade vyvolaného súdneho sporu.

8. Vychádzajúc z výsledkov vykonaného dokazovania a zisteného skutkového stavu správne súd prvej inštancie v dôvodoch svojho rozhodnutia zaujal záver, že nielen z hľadiska formulácie - určitosti, zrozumiteľnosti tohto právneho úkonu - ale aj z hľadiska obsahového vymedzenia (pre prípad zameniteľnosti) nie je možné podriaďiť uvádzaný dôvod odstúpenia od zmluvy adresovaný žalobcom žalovanému, za niektorý z kvalifikovaných dôvodov odstúpenia od zmluvy či už podľa ustanovení Obchodného zákonníka alebo Občianskeho zákonníka. Pokiaľ žalobca v konaní pred prvostupňovým súdom aj v priebehu odvolacieho konania uvádzal, že dôvodom odstúpenia od zmluvy sú skutočnosti spočívajúce v dodávke nekvalitného obkladového kameňa samotným objednávateľom, nielenže z vymedzeného dôvodu v písomnom odstúpení od zmluvy takýto právny dôvod nevyplýva (jedná sa o zameniteľnosť), ale nezodpovedá ani zistenému skutkovému stavu na základe výsledkov vykonaného dokazovania (viď bod 16., 30. odôvodnenia).

9. Vychádzajúc ďalej z ustanovení Obchodného zákonníka ako sú konštatované v bode 25. (ust. § 536 ods. 1, 2, § 554 ods. 1, 6, § 548 ods. 1) odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že v konaní bolo preukázané, že k riadnemu vykonaniu diela zo strany zhotoviteľa (žalobcu) nedošlo, že zo strany zhotoviteľa došlo k predčasnému ukončeniu vykonávania diela, o čom svedčia výsledky vykonaného dokazovania - predložené fotografie a samotný postoj zhotoviteľa, ktorý za nedokončené práce navrhoval poskytnúť zľavu, že k predčasnému ukončeniu diela (jednostranne) zo strany zhotoviteľa došlo „pre nespokojnosť a zdržiavanie prác na stavbe na strane žalovaného“, z ktorých skutočností bolo možné vyvodiť, že zmluvný vzťah medzi stranami doposiaľ nezanikol. Len samostatné odovzdanie kľúčov žalobcom žalovanému v súvislosti s písomným odstúpením od zmluvy, nemožno považovať za prejav vôle nezotrvať v právnom vzťahu na strane obidvoch zmluvných strán. Tomu zodpovedá aj postup žalovaného, ktorý po písomnom odstúpení žalobcu od zmluvy a odmietnutí žalobcu naďalej pokračovať v prácach na dokončení diela, listom zo dňa 6. októbra 2016 vyzval žalobcu, aby práce na rodinnom dome v zmysle zmluvy dokončil. Zo spisového materiálu vyplýva, že uvedeného nároku sa žalovaný domáha v konaní vedenom na Okresnom súde Čadca pod sp. zn. 7C/57/2020. Vychádzajúc z vyššie uvedeného odvolací súd dospel k záveru, že okresný súd vyhodnotením skutkových okolností správne dospel k záveru, keď žalobu ako nedôvodnú zamietol, keďže žalobca v konaní nepreukázal, že je daný zákonný nárok na zaplatenie ceny diela. V podrobnostiach odvolací súd poukazuje na výsledky vykonaného dokazovania, skutkové zistenia a vyslovené právne závery súdu prvej inštancie, ktoré považuje za správne.

10. Proti predmetnému rozsudku podal dovolanie žalobca. Dovolanie podal z dôvodov podľa § 420 písm. f) CSP a 421 ods. 1 písm. a) CSP. Rovnako poukázal na to, že dovolanie je prípustné s poukazom na § 422 ods. 1 písm. b) CSP, ktorým sa zaviedol bagateľný cenový, nakoľko napadnutý výrok o peňažnom plnení v spore s ochranou slabšej strany (v spore vystupuje žalovaný ako spotrebiteľ) prevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy.

10.1. K dovolaciemu dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP uviedol, že s rozsudkom krajského súdu v plnom rozsahu nesúhlasí, má za to, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces. K porušeniu práva na spravodlivý proces môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadaného rozhodnutia odvolacím súdom. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie NS SR sp. zn. 8Cdo/152/2018 a 5Cdo/57/2019. V citovaných rozhodnutiach došlo k naplneniu vady podľa § 420 písm. f) CSP, ktorá spočívala v nedostatočnom odôvodnení napadnutého rozhodnutia v podstatných otázkach sporu.

10.2. Odvolací súd v podstate v celom rozsahu neuviedol vlastný právny názor na daný spor, len v celom rozsahu odkázal na rozhodnutie súdu prvej inštancie, že s ním v celom rozsahu súhlasí. Odvolací súd sa akoby ani neoboznámil s odvolaním žalobcu proti rozsudku súdu prvej inštancie. V odvolaní žalobca rozsiahlo poukázal napr. na judikát NS SR sp. zn. 4Cdo/164/2007 zo dňa 19. novembra 2008, ktorý dáva žalobcovi za pravdu v jeho argumentácii, k nemu sa však odvolací súd nijakým spôsobom nevyjadril. Krajský súd sa taktiež nijakým spôsobom nevyjadril k rozsudku Krajského súdu Trnava sp. zn. 23Co/823/2015 a NS SR sp. zn. 3MCdo/14/2014, podľa ktorých v sporoch, kde na jednej strane vystupuje podnikateľ, ktorý má postupovať s odbornou starostlivosťou a na druhej strane spotrebiteľ, tak na takéto prípady sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka. Odvolací súd sa k veľkej časti jeho odvolania a ku kľúčovým argumentom a skutočnostiam nevyjadril, čo má za následok nepreskúmateľnosť samotného rozsudku odvolacieho súdu. Vzhľadom na uvedené je žalobca toho názoru, že rozsudok odvolacieho súdu spočíva v nedostatočnom odôvodnení v podstatných otázkach sporu, ale najmä odvolania, od ktorých záviselo správne rozhodnutie veci a rozsudok ako taký je preto nepreskúmateľný.

10.3. Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP uviedol, že má za to, že predmetný spor sa nemal riadiť ustanoveniami Obchodného zákonníka, ale ustanoveniami Občianskeho zákonníka, pretože ide o spotrebiteľský vzťah. V zmysle ustanovení § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka v spojení s podmienkami § 43 Občianskeho zákonníka, bolo potrebné hodnotiť obsah uzatvoreného zmluvného vzťahu aj v súvislosti s tým, kto zmluvu pripravoval a či jeho ustanovenia nie sú v rozpore s podmienkami na ochranu spotrebiteľa.

10.4. Poukázal na špekulácie žalovaného, ktorý si aplikáciu právnych noriem Občianskeho zákonníka a Obchodného zákonníka prispôbuje podľa toho, ako mu vyhovuje, čo pokladá žalobca za účelové

konanie žalovaného. Ustanovenia § 52 Občianskeho zákonníka sa javia v tom, že aj keby spotrebiteľ v spotrebiteľskej zmluve súhlasil so zhoršením svojho právneho postavenia, tak by sa takáto dohoda považovala za absolútne neplatný právny úkon. Ak spotrebiteľ súhlasí, aby sa právny vzťah s dodávateľom riadil režimom Obchodného zákonníka, nemôže si privodiť zhoršenie svojho právneho postavenia, ktoré mu garantuje prostredníctvom svojich ustanovení Občiansky zákonník. Z uvedeného dôvodu bolo ustanovenie § 52 Občianskeho zákonníka doplnené zákonom č. 102/2014 Z.z. o poslednú vetu, ktorá sa týka prednostnej aplikácie Občianskeho zákonníka na právne vzťahy so spotrebiteľmi, a to aj v tom prípade, ak na konkrétnu zmluvu bol dohodnutý režim Obchodného zákonníka.

10.5. V zmysle vyššie uvedeného dal do pozornosti aj rozsudok Krajského súdu Trnava sp. zn. 23Co/823/2015. Rovnaký právny názor bol judikovaný aj v rozsudku NS SR sp. zn. 4MCdo/17/2014. Žalobca má za to, že mu patrí cena v zmysle vystavenej faktúry za vykonané práce na rodinnom dome žalovaného. Toto opiera aj o judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo/164/2007.

10.6. V posudzovanej veci odvolací súd vychádzal z nesprávneho právneho názoru, že zhotoviteľ má právo na zaplatenie ceny diela, len v prípade, že dielo bolo vykonané v zmysle § 633 ods. 1 Občianskeho zákonníka riadne (bez väd) a v dohodnutom čase. Neuvedomil si, že toto právo zhotoviteľovi vzniká aj vtedy, ak dielo v čase plnenia vykazuje vady, ale objednávateľ takéto vadné dielo riadne prevzal. Nesprávne preto vychádzal len zo skutkového zistenia, že zhotovené dielo v čase plnenia malo vady, ktoré žalobca neodstránil. Riadiac sa týmto nesprávnym právnym názorom neskúmal, či dielo bolo žalovaným riadne prevzaté alebo nie a v tomto smere z výsledkov vykonaného dokazovania neurobil žiaden skutkový záver.

10.7. Za nesprávny treba považovať aj záver odvolacieho súdu, že dielo nebolo skončené, lebo žalobca nedodal všetky dohodnuté a ním fakturované komponenty. Táto skutočnosť nemá žiaden vplyv na to, či dielo je alebo nie je skončené a teda či (ne) nastala splatnosť ceny diela.

10.8. Vyššie uvedeným judikátom žalobca poukázal na to, že dielo bolo prevzaté žalovaným - objednávateľom a to okamihom odovzdania kľúčov, keďže sa jedná o dielo vykonané priamo na stavbe rodinného domu žalovaného. Sám žalovaný trval na tom, aby sa práce ukončili. Dielo nemohlo byť riadne zhotovené, pretože nebol objednávateľom zhotovený chodník okolo rodinného domu a tým pádom nemohlo dôjsť k obloženiu kameňa na sokle rodinného domu, nakoľko najskôr bolo potrebné zhotoviť chodník, ktorý však nebol predmetom diela. Z vyššie uvedeného vyplýva, že nie vinou žalobcu bolo dielo nedokončené. Súdy sa nezaoberali otázkou či dané estetické vady diela bránia užívaniu diela. Ako žalobca je toho názoru, že estetické vady diela (nedorobky) nebránia užívaniu diela.

10.9. Vzhľadom na platné odstúpenie od zmluvy a prevzatí diela žalovaným žalobcovi prináleží za vykonanie diela odmena v zmysle vystavenej faktúry za vykonané práce na rodinnom dome žalovaného, po poskytnutí zľavy ktorú dokonca presne špecifikoval a o ktorú zobrali z časti žalobu späť.

10.10. Žalobca kladie Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky tieto otázky zásadného právneho významu:

1. patrí zhotoviteľovi diela odmena za vykonané dielo, ktoré žalovaný prevzal i napriek tomu, že vykazovalo estetické vady ?

2. je možné odovzdanie písomného odstúpenia od zmluvy spolu s kľúčmi od stavby, na ktorej je zhotovené dielo, považovať za právnu skutočnosť, ktorou dochádza k prevzatí diela zo strany objednávateľa a zároveň zaniká zmluvný vzťah medzi stranami ?

3. je možné aplikovať ustanovenia Obchodného zákonníka namiesto ustanovení Občianskeho zákonníka na spotrebiteľský vzťah a v prípade, že aplikáciou ustanovení Obchodného zákonníka dôjde k zhoršeniu postavenia spotrebiteľa ?

11. Žalobca žiadal, aby dovolací súd zrušil rozhodnutie odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

12. Žalovaný sa k dovolaniu písomne nevyjadril.

13. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená v súlade s § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP), preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je dôvodné.

13.1. Žalobca podal dovolanie z dôvodov podľa § 420 písm. f) CSP a z dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP. Dovolací súd najskôr pristúpil k posúdeniu dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP.

13.2. Žalobca vyvodzoval prípustnosť podaného dovolania na základe ust. § 420 písm. f) CSP, v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, keď vytýkal odvolaciemu súdu nedostatočné odôvodnenie rozsudku k jej viacerým odvolacím námietkam, ktoré sú pre právne posúdenie sporu podstatné.

13.3. Žalobca videl nesprávne právne posúdenie vo viacerých otázkach, najmä nesúhlasil s právnym posúdením zmluvy o dielo ako spotrebiteľskej zmluvy podľa ust. Obchodného zákonníka, mal za to, že jeho odstúpenie od zmluvy je platné a má nárok na zaplatenie ceny za dielo aj v prípade, ak objednávateľ prevzal dielo, ktoré v čase plnenia vykazovalo vady.

13.4. Podľa ust. § 420 písm. f) CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

13.5. Z dôvodovej správy k tomuto ustanoveniu okrem iného vyplýva, že doterajší pojem „odňatie možnosti konať pred súdom“ sa nahradil terminologicky správnym pojmom „právo na spravodlivý proces“, ktorého obsahové znaky vyplývajú z konštantnej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva a Ústavného súdu Slovenskej republiky.

13.6. Judikatúrou konkretizovaný obsah práva na spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) je veľmi pestrý. Procesné elementy tohto práva zdôrazňujú „stanovený postup“, teda dodržanie procesných pravidiel v konaní ako celku pred všeobecným súdom. Nezávislosť jeho rozhodovania sa uskutočňuje v ústavnom a zákonom procesnoprávnom a hmotnoprávnom rámci. Jedným z takýchto princípov, predstavujúcim súčasť práva na riadny proces, vylučujúcim svojvôľu pri rozhodovaní, je i povinnosť súdu svoje rozhodnutie odôvodniť spôsobom zakotveným v ustanovení § 220 ods. 2 a 3 CSP. Z odôvodnenia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. V prípade, kedy sú právne závery súdu v extrémnom nesúlade s vykonanými skutkovými zisteniami alebo z nich v žiadnej možnej interpretácii odôvodnenia súdneho rozhodnutia nevyplyvajú, alebo ignorujú kogentnú normu, či popierajú všeobecne akceptované chápanie dotknutého právneho inštitútu, treba také rozhodnutie považovať za stojace v rozpore s čl. 46 ods. 1 ústavy, ako i čl. 1 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

13.7. Porušenie práva na spravodlivý (riadny) proces nie je však možné vykladať tak, že by sa dovolateľovi garantoval úspech v konaní, či sa zaručovalo právo na rozhodnutie zodpovedajúce jeho predstavám. Obsahom tohto ústavou a dohovorom zaručeného práva je zaistenie práva na spravodlivé (riadne) súdne konanie, v ktorom sa uplatnia všetky zásady súdneho rozhodovania v súlade so zákonmi a pri aplikácii ústavných princípov. Okolnosť, že dovolateľ so závermi či názormi odvolacieho súdu nesúhlasí, nemôže sama osebe založiť dôvodnosť dovolania.

13.8. Pojem „právo na spravodlivý proces“ teda podľa názoru najvyššieho súdu zahŕňa nielen „postup súdu“ ako jeho „faktickú“ činnosť, ale (najmä) aj nesprávne súdne rozhodnutie, v dôsledku ktorého nemohol účastník konania (dovolateľ) uplatniť svoje práva pred okresným i krajským súdom. Predovšetkým súdnym rozhodnutím je takmer výlučne determinované právo na spravodlivý proces, lebo ním sa súdne konanie ako celok končí. Niet preto žiadneho dôvodu pre všeobecný záver, že by malo byť z tohto pojmu (právo na spravodlivý proces) vylučované rozhodnutie súdu, ktorým sa završuje (resp. končí) celé konanie (porov. nálezy Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013 a pod.).

13.9. Podľa posledne citovaného nálezu Ústavného súdu SR (III. ÚS 330/2013) súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré odborne, jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom žiadanej súdnej ochrany. Otázku, či súd splnil svoju povinnosť riadne a právne správne odôvodniť svoje rozhodnutie, možno posúdiť len so zreteľom na okolnosti prípadu.

14. Podľa tohto výkladu nie je - logicky vzaté - prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP závislá na jeho dôvodnosti, totiž až na tom, keď „vyjde najavo“ (ne)správnosť dovolateľovho tvrdenia o existencii dôvodu zmätočnosti vo forme porušenia práva na spravodlivý proces. To však môže vyjsť najavo iba vtedy (či až vtedy), ak dovolací súd vecne preskúma tvrdenie dovolateľa o porušení tohto práva, o tvrdenom dôvode porušenia práva na spravodlivý proces vydá svoje fiktívne rozhodnutie, ktorým buď dovolanie rozsudkom zamietne (vtedy je dovolanie neprípustné), ak je napadnuté rozhodnutie správne, alebo napadnuté rozhodnutie zruší (vtedy je dovolanie prípustné a zároveň aj dôvodné).

14.1. Prípustnosť dovolania však dovolací súd musí skúmať skôr, než sa pustí do meritórneho (vecného) prejednávania dovolacích dôvodov. Už z toho vyplýva, že dovolací súd nemôže prípustnosť dovolania posudzovať podľa výsledku vecného prejednávania dovolania (jeho dôvodov). Rovnako nie je logické, aby dovolací súd uznesením odmietol dovolanie ako neprípustné z dôvodu, že podľa jeho názoru nejde o porušenie práva na spravodlivý proces, alebo preto, že nie je opodstatnený iný dovolací dôvod. Vo všetkých týchto prípadoch (fázach konania) nejde totiž už o prípustnosť, ale o dôvodnosť dovolania a obsah i forma rozhodnutia dovolacieho súdu sa musí riadiť ustanovením § 448 a § 449 CSP.

14.2. Citované ustanovenie zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavne zaručených procesných práv spojených s uplatnením súdnej ochrany práva. Za znemožnenie strane uskutočňovať jej patriace procesné práva v takej miere, že dochádza k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) CSP, treba považovať aj taký postup súdu, ktorým sa strane odmieta možnosť domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a ktorým dochádza k odmietnutiu spravodlivosti (*denegatio iustitiae*), keď súdom prijaté závery nemajú svoj racionálny základ v interpretácii príslušných ustanovení právnych predpisov a teda sú svojvoľné a neudržateľné a keď rozhodnutie súdu neobsahuje žiadne dôvody alebo ak v ňom absentuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie vo veci, prípadne ak argumentácia obsiahnutá v odôvodnení rozhodnutia je natoľko vnútorne rozporná, že rozhodnutie ako celok je nepresvedčivé.

14.3. Ustálená judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (ESLP) uvádza, že súdy musia v rozsudkoch jasne a zrozumiteľne uviesť dôvody, na ktorých založili svoje rozhodnutia, že súdy sa musia zaoberať najdôležitejšími argumentami vznesenými stranami sporu a uviesť dôvody pre prijatie alebo odmietnutie týchto argumentov, a že nedodržanie týchto požiadaviek je nezlučiteľné s ideou práva na spravodlivý proces (pozri napr. *Garcia Ruiz v. Španielsko*, *Vetrenko v. Moldavsko*, *Kraska v. Švajčiarsko*).

14.4. Rovnako, podľa stabilizovanej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné (IV. ÚS 14/07). Povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako i právnej stránky rozhodnutia (napr. III. ÚS 107/07). V prípade, keď právne závery súdu z vykonaných skutkových zistení v žiadnej možnej interpretácii odôvodnenia súdneho rozhodnutia nevyplývajú, treba takéto rozhodnutie považovať za rozporné s čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd (I. ÚS 243/07). Súd by mal byť preto vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení koherentný, t. j. jeho rozhodnutie musí byť konzistentné a jeho argumenty musia podporiť príslušný záver. Súčasne musí dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda inými slovami, na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premís dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé (I. ÚS 243/07, I. ÚS 155/07, I. ÚS 402/08).

14.5. Aj najvyšší súd už v minulosti vo viacerých svojich rozhodnutiach, práve pod vplyvom judikatúry

ESLP a ústavného súdu, zaujal stanovisko, že medzi práva strany civilného procesu na zabezpečenie spravodlivej ochrany jeho práv a právom chránených záujmov patrí nepochybne aj právo na spravodlivý proces a že za porušenie tohto práva treba považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Povinnosť súdu rozhodnutie náležite odôvodniť, je totiž odrazom práva strany sporu na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktorý sa zaoberá so všetkými právne relevantnými dôvodmi uplatnenej žaloby, ako aj so špecifickými námietkami strany sporu. Porušením uvedeného práva strany sporu na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej sa strane sporu (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov. Ak nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivé súdne konanie, táto vada zakladá i prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP.

14.6. Aj v konaní na odvolacom súde treba dôsledne trvať na požiadavke úplnosti, výstižnosti a presvedčivosti odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu. V odôvodnení svojho rozhodnutia sa odvolací súd musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Právne závery odvolacieho súdu môžu byť dostatočne preskúmateľné len vtedy, ak odvolací súd po skutkovom vymedzení predmetu konania podá zrozumiteľný a jasný výklad, z ktorých ustanovení zákona alebo iného právneho predpisu vychádzal, ako ich interpretoval a prečo pod tieto ustanovenia podriadil, prípadne nepodriadil zistený skutkový stav.

14.7. Rozhodnutie je nepreskúmateľné vtedy, keď jeho písomné vyhotovenie neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu (porovnaj závery vyplývajúce zo stanoviska občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 3. decembra 2015, publikovaného v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky 1/2016 pod č. 2). Za nedostatok zásadného vysvetlenia dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu treba považovať predovšetkým úplnú absenciu dôvodov vysvetľujúcich právny záver súdu v otázke, od riešenia ktorej bola závislá opodstatnenosť uplatneného nároku, ako aj vnútornú rozpornosť odôvodnenia rozhodnutia, priečiacu sa pravidlám logického uvažovania.

14.8. Porušením práva na spravodlivý proces je aj stav, keď v hodnotení skutkových zistení a skutkových záverov absentuje určitá časť skutočností, ktoré vyšli v konaní najavo, eventuálne - alebo tým skôr - pokiaľ boli stranami sporu namietané, no napriek tomu ich odvolací súd náležitým spôsobom v celom súhrne posudzovaných skutočností nezhodnotil bez toho, žeby dostatočným spôsobom odôvodnil ich bezvýznamnosť, či irelevantnosť (4Cdo/102/2017). Pokiaľ takto odvolací súd postupoval aj v prejednávanej veci, dopustil sa svojvôle zakázanej preň v čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a založil tým nepreskúmateľnosť vydaného rozhodnutia a v dôsledku toho aj jeho protiústavnosť. Ak nie sú totiž zrejmé dôvody toho - ktorého rozhodnutia, nastávajú obdobné následky ako tie, ktoré vedú k nezákonnosti ale hlavne k nepresvedčivosti rozhodnutia, čo je však v rozpore nielen s požadovaným účelom súdneho konania, ale aj tiež so zásadami spravodlivého procesu.

14.9. Podľa § 387 ods. 1 až 3 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

(2) Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

(3) Odvolací súd sa v odôvodnení musí zaoberať aj podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie. Odvolací súd sa musí v odôvodnení vysporiadať s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní.

15. Podľa § 393 ods. 1 až 4 CSP odvolací súd v písomnom vyhotovení rozhodnutia uvedie označenie súdu, mená a priezviská sudcov rozhodujúcich vo veci, presné označenie strán a ich zástupcov, iných subjektov, označenie prejednávanej veci, výrok, odôvodnenie, poučenie o prípustnosti dovolania, lehota na podanie dovolania, o náležitostiach dovolania a povinnom zastúpení advokátom v dovolacom konaní, deň a miesto vyhlásenia.

(2) V odôvodnení rozhodnutia odvolací súd uvedie stručný obsah napadnutého rozhodnutia, podstatné zhrnutie skutkových tvrdení a právnych argumentov strán v odvolacom konaní, prípadne ďalších subjektov, ktoré dôkazy v odvolacom konaní vykonal a ako ich vyhodnotil, zistený skutkový stav a právne posúdenie veci, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax; ustanovenia § 387 ods. 2 a 3 tým nie sú dotknuté. Odôvodnenie rozhodnutia senátu obsahuje aj pomer hlasov, akým bolo rozhodnutie prijaté.

(3) Ak sa súd odkloní od ustálenej rozhodovacej praxe, odôvodnenie rozhodnutia obsahuje aj dôkladné odôvodnenie tohto odklonu.

(4) Jednotlivé odseky odôvodnenia rozhodnutia sa označujú arabskými číslicami.

15.1. Z obsahu odôvodnenia rozsudku krajského súdu z bodu 5. dovolací súd zistil, že odvolací súd podrobne preskúmal všetky rozhodujúce otázky, ktoré boli vo veci vznesené, v plnom rozsahu sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie, ktorý rozhodol vecne správne a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s § 220 ods. 2 CSP, preto sa obmedzil na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia v zmysle § 387 ods. 2 CSP.

15.2. V bodoch 6. až 8. odôvodnenia rozhodnutia ďalej konštatoval: „Vzhľadom na výsledky vykonaného dokazovania ako aj vo vzťahu k odvolacím námietkam žalobcu, odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie v bodoch 26. a 27. odôvodnenia rozsudku pri zdôvodňovaní aplikácie právnych noriem na daný právny vzťah vychádzajúc z toho, medzi akými subjektami bol zmluvný vzťah uzatvorený - na strane zhotoviteľa podnikateľský subjekt a na strane objednávateľa fyzická osoba - ako aj vychádzajúc z obsahu zmluvného vzťahu, keď priamo v písomne uzatvorenej zmluve si strany dohodli, že ich právne pomery sa budú riadiť ustanoveniami Obchodného zákonníka.

Ustanovenie § 262 ods. 1 Obchodného zákonníka dáva možnosť stranám konkrétneho záväzkového vzťahu dohodnúť sa, že na ich vzťah sa bude aplikovať režim Obchodného zákonníka, a to aj v prípadoch, keď v zmysle § 261 tento vzťah nemožno podriať režimu Obchodného zákonníka. Zákon dáva možnosť dohodou rozšíriť aplikovateľnosť Obchodného zákonníka, a to i v prípadoch, keď subjektmi na oboch stranách záväzku vo vzťahu sú nepodnikatelia. Podmienkou, ktorú ustanovuje zákon (ods. 2) je požiadavka písomnej formy takejto dohody, ustanovenie vo forme dohody vo voľbe režimu Obchodného zákonníka je kogentné.

Vychádzajúc ďalej z podmienok § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, v súlade s princípmi ochrany spotrebiteľa je v prípade duplicitnej právnej úpravy rovnakých inštitútov dôvodné aplikovať ustanovenia, ktoré sú pre spotrebiteľa výhodnejšie. Vo svetle uvedených princípov je možné konštatovať, že zrušenie zmluvy na základe žalobcom tvrdeného právneho dôvodu odstúpenia od zmluvy, vzhľadom na následky tohto jednostranného právneho úkonu, bez akýchkoľvek pochybností zmluvné postavenie žalovaného zhoršuje. Nad rámec tohto je potrebné tiež pripomenúť, že to bol žalobca ako dodávateľ (ako vyplýva zo svedeckej výpovede jedného z konateľov), ktorý naformuloval zmluvu, ktorá je štandardnou typovou zmluvou a z vlastnej vôle sa rozhodol využiť inštitút odstúpenia od zmluvy, je vyvrátením jeho prejavu vôle pri uzatvorení zmluvy, že na právny vzťah nie je dôvodné aplikovať ustanovenia Obchodného zákonníka a presadzuje aplikovateľnosť ustanovení Občianskeho zákonníka cez prizmu § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka o ochrane spotrebiteľa tak, ako by bol v pozícii spotrebiteľa a nie podnikateľského subjektu."

15.3. Právne posúdenie veci, právneho vzťahu medzi žalobcom a žalovaným na základe uzavretej zmluvy o dielo, predmetom ktorej boli dokončovacie práce na rodinnom dome žalovaného bolo zo strany súdov posúdené podľa ust. Obchodného zákonníka, podľa súdov nebolo sporné, že išlo o spotrebiteľský vzťah, keď žalovaný uzatváral zmluvu ako fyzická osoba a žalobca konal ako podnikateľský subjekt v rámci svojej podnikateľskej činnosti (body 26. a 27. rozsudku súdu prvej inštancie).

15.4. V podanom odvolaní žalobca však namietal, že s poukazom na rozsudok Krajského súdu Trnava sp. zn. 23Co/823/2015 a NS SR sp. zn. 3MCdo/14/2014, podľa ktorých v sporoch, kde na jednej strane vystupuje podnikateľ, ktorý má postupovať s odbornou starostlivosťou a na druhej strane spotrebiteľ, tak na takéto prípady sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka. Zároveň

poukazoval na znenie § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka (účinného v čase uzatvorenia zmluvy o dielo) podľa ktorého, „ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva." Tiež žalobca uzavrel, že rovnaký právny názor bol vyjadrený aj v rozhodnutí NS SR sp. zn. 4MCdo/17/2014 zo dňa 26. novembra 2015.

15.5. Taktiež žalobca v odvolaní poukazoval na to, že mu patrí cena za dielo v zmysle faktúry za vykonané práce na rodinnom dome žalovaného s poukazom na judikát, rozhodnutie NS SR sp. zn. 4Cdo/164/2007 zo dňa 19. novembra 2008. Dovolací súd musí konštatovať, že dovolateľ v podanom odvolaní uviedol podstatné tvrdenia týkajúce sa nesprávneho právneho posúdenia veci okresným súdom, práve s poukazom na vyššie uvedené rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktoré súvisia s prejednávanou vecou v otázke základu posudzovania nároku žalobcu, či teda zmluva o dielo ako spotrebiteľská zmluva sa má posudzovať podľa obchodného alebo občianskeho zákonníka s poukazom na ust. § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka s previazaním na uvedené rozhodnutia Najvyššieho súdu SR. S týmito rozhodnutiami sa odvolací súd zrejme ani len neoboznámil, keď neoboznámil, čo z nich napokon vyplýva, či sú aplikovateľné na prejednanú vec a či vôbec predstavujú ustálenú rozhodovaciu prax v právnom posudzovaní predmetnej veci. Pokiaľ tieto nie sú aplikovateľné na prejednanú vec, mal to odvolací súd vo svojom odôvodnení rozhodnutia uviesť a uviesť aj dôvody, prečo uvedené rozhodnutia nie sú použiteľné aj na prejednaný prípad vzťahu žalobcu ako dodávateľa a žalovaného ako spotrebiteľa, ktorý vyplýva z uzatvorenej zmluvy o dielo. Rovnako to bude aj s rozhodnutím Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/164/2007.

15.6. Pokiaľ odvolací súd náležitým spôsobom v celom súhrne posudzovaných skutočností nezhodnotil aj tieto žalobcom namietané skutočnosti, resp. dostatočným spôsobom neodôvodnil ich bezvýznamnosť a irelevantnosť, odôvodnenie jeho rozhodnutia treba považovať za nedostatočné odôvodnenie, čím porušil právo žalobcu na spravodlivý proces a konanie zaťažil vadou v zmysle § 420 písm. f) CSP. Odôvodnenie napadnutého rozsudku odvolacieho súdu neobsahuje ani elementárne vysvetlenie toho, prečo odvolanie žalobcu považuje za nedôvodné práve aj vo vzťahu k týmto odvolacím námietkam.

15.7. Formálne a obsahové náležitosti rozhodnutia odvolacieho súdu sú upravené v ustanovení § 393 CSP. Zákon vyžaduje, aby odvolací súd zaujal jasné stanovisko k podstatným vyjadreniam strán predneseným v konaní pred súdom prvej inštancie, pokiaľ sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie. Povinnosťou odvolacieho súdu je zároveň vysporiadať sa v odôvodnení rozhodnutia s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní. Za podstatný je potrebné považovať taký argument, ktorý je relevantný, teda má vecnú súvislosť s prejednanou vecou a zároveň je takej povahy, že v prípade jeho preukázania (samostatne alebo v spojitosti s ostatnými okolnosťami) môže priniesť rozhodnutie priaznivejšie pre dovolateľa (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok, Komentár. Praha: C. H. Beck, 1296 s.).

15.8. Dovolací súd dospel k záveru, že rozsudok odvolacieho súdu nespĺňa vyššie uvedené kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí.

15.9. Na základe výsledkov meritórneho dovolacieho prieskumu dovolací súd uzatvára, že nerešpektovaním pravidla riadneho odôvodnenia rozhodnutia súdu došlo v konaní k procesnej vade v zmysle § 420 písm. f) CSP. Vada tejto povahy je dôvodom, ktorý zakladá nielen prípustnosť dovolania ale zároveň aj jeho dôvodnosť.

16. Na základe uvedených skutočností dovolací súd dovolaniu žalobcu vyhovel, rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 449 ods. 1, § 450 CSP) s tým, že právny názor vyslovený v tomto rozhodnutí je preň záväzný (§ 455 CSP).

16.1. Rozhodovacia prax najvyššieho súdu je ustálená v tom, že ak v konaní došlo k procesnej vade uvedenej v § 420 CSP, dovolaním napadnuté rozhodnutie je potrebné zrušiť bez toho, aby sa dovolací súd zaoberal správnosťou právnych záverov, na ktorých spočíva zrušené rozhodnutie súdu (napr. rozhodnutie NS SR sp. zn. 1Cdo/44/2015, 2Cdo/111/2014, 3Cdo/4/2012, 7Cdo/212/2014 a 8Cdo/130/2015).

16.2. Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vec vráti odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

17. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný žiadny opravný prostriedok.